



Medi Ambient

ÀMBIT DE TERRITORI

MEMÒRIA 2020

AJUNTAMENT DE
PALAFRUGELL

Índex

1. Biodiversitat i patrimoni natural

- 1.1 Control de l'expansió d'espècies exòtiques invasores
- 1.2 Potenciació de la biodiversitat urbana
- 1.3 Recuperació i millora d'habitats naturals

2. Canvi climàtic i gestió energètica

- 2.1 Evolució del consum energètic de gas, electricitat i biomassa, i emissions de CO₂

3. Educació i comunicació ambiental

- 3.1 Visites a la pàgina web de l'àrea de medi ambient

4. Prevenció d'incendis forestals

5. Protecció d'animals domèstics i de companyia

6. Salut Pública

- 6.1. Risc higiènic-sanitari d'espais d'ús públic
- 6.2 Plagues urbanes i animals de carrer

7. Atenció Ciutadana

8. Indicadors

9. Projectes de futur

Des del mes d'octubre de 2020 els serveis de recollida de residus i de compostatge son gestionats per l'àrea de Qualitat Urbana. Per tant, a partir d'aquest moment trobareu la informació i indicadors referents a aquests serveis a la memòria anual de l'àrea de Qualitat Urbana.

1 Biodiversitat i patrimoni natural

1.1 Control de l'expansió d'espècies exòtiques invasores

- Elaboració d'una base de dades georeferenciada d'intervencions de control de flora exòtica invasora. Aquesta base de dades facilita la gestió de la informació relacionada amb la planificació i execució dels treballs de control de flora invasora i s'ha elaborat mitjançant la contractació en pràctiques de persones joves beneficiàries del programa de Garantia Juvenil a Catalunya.
- Sol·licitud de subvenció a la Generalitat de Catalunya (denegada) per a actuacions d'eliminació de flora invasora i recuperació del patrimoni natural a la riera de la Pedrosa, dins l'Espai Natural Protegit "Muntanyes de Begur". L'actuació prevista comptava amb l'eliminació manual de flora exòtica invasora (*Tradescantia fluminensis*, *Acanthus mollis*, *Drosanthemum floribundum* i *Delairea odorata*) i arranjàment d'una tanca malmesa durant el temporal Glòria, amb un import total de 9.411,68 € i un import sol·licitat de 8.470,51 €
- Treballs de control i eliminació d'espècies invasores a l'entorn del còrrec de la Pedrosa. Les principals espècies sobre les que s'ha actuat són la misèria (*Tradescantia fluminensis*), espècie inclosa al Catàleg espanyol d'espècies invasores, i l'acant (*Acanthus mollis*).



- Treballs d'identificació, delimitació i eliminació de l'espècie invasora plomall de la pampa (*Cortaderia seollana*) en diferents parcel·les municipals de Calella, Llafranc i Tamariu. Es tracta d'una espècie inclosa al Catàleg espanyol d'espècies invasores.



- S'han localitzat un total de 21 nius de vespa asiàtica al municipi, 5 dels quals a la via pública. Segons el protocol d'actuació, s'han portat a terme accions de senyalització dels vespers, avís i requeriments als propietaris privats per a la seva eliminació, i els nius identificats a la via pública han estat tots eliminats.



- Campanya de prevenció del mosquit tigre amb tractaments antilarvaris als embornals de risc. Els embornals de risc són aquells en que acumulen aigua a l'interior per evitar la sortida de males olors procedents del clavegueram i estan distribuïts per tot el municipi. (5 tractaments, de maig a setembre).

1.2 Potenciació de la biodiversitat urbana

- Redacció d'un Pla Local de Biodiversitat Urbana "Pla del Verd i de la Biodiversitat. Palafrugell 2020". L'objectiu de la redacció del pla és conèixer la diversitat de formes de vida a l'àmbit urbà i periurbà, per a poder implantar accions de conservació, que repercutiran en una millora de la qualitat de vida dels ciutadans.



- Projecte de col·locació i seguiment de 23 caixes nius per a ocells i ratpenats en diferents centres educatius i espais verds urbans del municipi. Les caixes van ser elaborades pels alumnes de la Fundació TRECSC. En la col·locació i seguiment de les caixes ubicades als centres educatius hi van participar un total de 195 alumnes de 4 centres educatius. Una de les activitats programades en un cinquè centre va quedar suspesa per la covid-19.



1.3 Recuperació i millora d'habitats naturals

- Jornada de neteja del litoral a les platges del Port Pelegrí i Llafranc, el dia 18 de setembre, amb la participació de 242 voluntaris, inclosos 47 submarinistes, 38 caiacs i 12 paddle surf dels diferents centres col·laboradors. Es van recollir 128 Kg de residus, principalment plàstics i envasos. L'activitat es va celebrar en el marc

del Let's Clean Up, una acció comuna a tot Europa per conscienciar sobre la quantitat de residus que llencem de forma incontrolada a la natura



- A finals de l'any 2020 s'ha iniciat un projecte de col·laboració entre l'Agrupació Excursionista de Palafrugell i l'Ajuntament de Palafrugell per a la recuperació de les fonts naturals del municipi. El projecte és iniciativa de l'AEP i es preveu desenvolupar durant l'any 2021 i següents amb l'objectiu de recuperar fonts naturals, com a elements del patrimoni arqueològic, històric i natural.

2 Canvi climàtic i gestió energètica

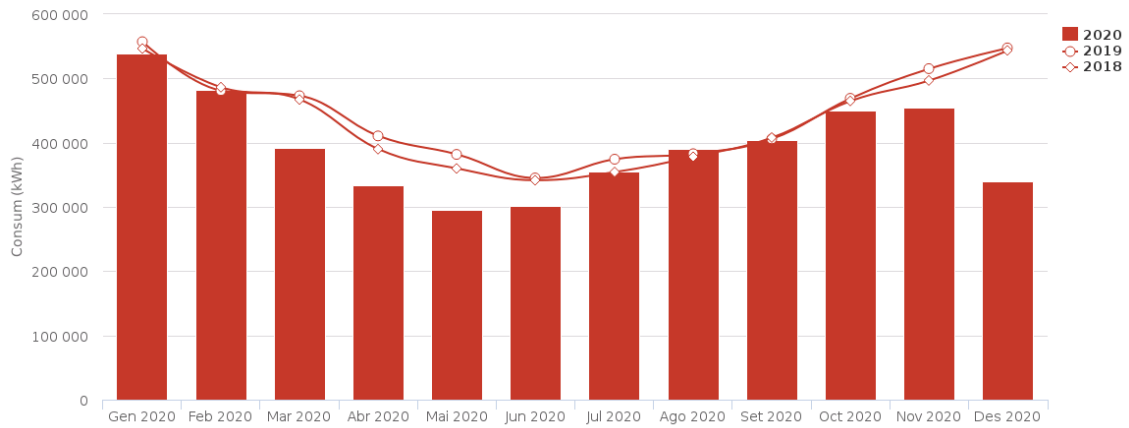
- Redacció projecte per a la instal·lació d'un sistema d'energia solar per autoconsum al Museu del Suro, amb l'objectiu de reduir la despesa energètica municipal i la dependència de les fonts d'energia no renovables.
- Instal·lació d'una caldera de biomassa de 340 kW de potència a l'escola Barceló i Matas amb la que es preveu estalviar 52 tones de CO2 anuals. La inversió ha estat de 208.422,96 € i ha estat finançada parcialment (72.250,00 €) per la Diputació de Girona
- Obtenció de subvenció per a l'execució de la Fase II de la xarxa de calor a la zona esportiva. L'objectiu de l'actuació és subministrar calor procedent de la caldera de biomassa instal·lada durant la Fase I a l'estadi, al pavelló de patinatge i pavelló poliesportiu (actualment la caldera subministra calor a la piscina municipal).L'import

de l'actuació és de 244.303,10 € i la subvenció obtinguda és de 70.000 €. La previsió d'estalvi d'emissions de gasos d'efecte hivernacle s'ha estimat en 307 tones de CO2 anuals.

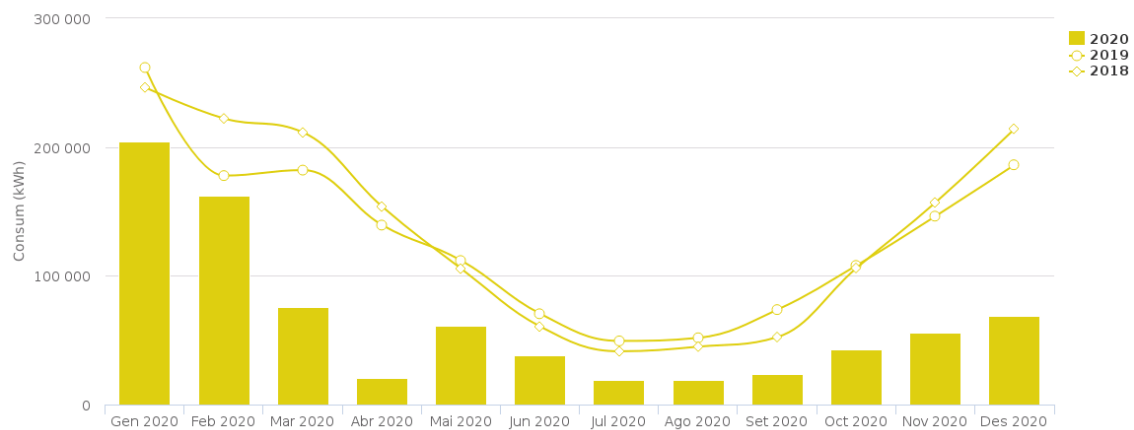
- Obtenció d'una subvenció de la Diputació de Girona per a la instal·lació d'un camp de plaques solars fotovoltaïques de 31 kW de potència per a autoconsum a l'annex de l'edifici de Can Bech, amb una estimació de reducció de gasos d'efecte hivernacle de 11 tn CO2 anuals. L'import total de l'actuació és de 47.367,56 € i la subvenció atorgada és de 9.786,69 €
- Obtenció d'una subvenció de la Diputació de Girona per a l'adquisició d'un cotxe elèctric i adaptació d'un punt de recàrrega. El vehicle és un Nissan Leaf i el cost previst de l'actuació és de 32.670,00 €. L'import de la subvenció és de 15.503,16 €
- Redacció d'una memòria tècnica per a la millora de l'enllumenat amb l'objectiu de millorar l'ambient nocturn en zones sensibles a la contaminació lumínica.
- Col·laboració amb la Universitat de Girona en la realització del TFM (treball de fi de màster) del Màster en Canvi Ambiental, "L'adaptació als riscos associats al canvi climàtic al municipi de Palafrugell". El treball centrat en l'anàlisi del municipi de Palafrugell, analitza el grau de percepció dels efectes del canvi climàtic així com les mesures d'adaptació que s'impulsen. El treball també identifica els factors que obstaculitzen o faciliten l'adopció d'aquestes mesures.
- Col·laboració amb el programa d'Estalvi Energètic i Pobresa Energètica de la Diputació de Girona, juntament amb l'àrea municipal de Benestar Social, amb un punt informatiu sobre estalvi energètic a la llar, previst per al mes de novembre de 2020 i posposat a causa de la pandèmia.
- Inici dels treballs de redacció del Pla d'Emergència en situacions de sequera. Els municipis de més de 20.000 habitants han d'elaborar aquest Pla, que té per objectiu establir les mesures a aplicar en relació a l'ús de l'aigua en situació de sequera. El document es finalitzarà a principi del 2021.

2.1 Evolució del consum energètic de gas, electricitat i biomassa, i emissions de CO₂

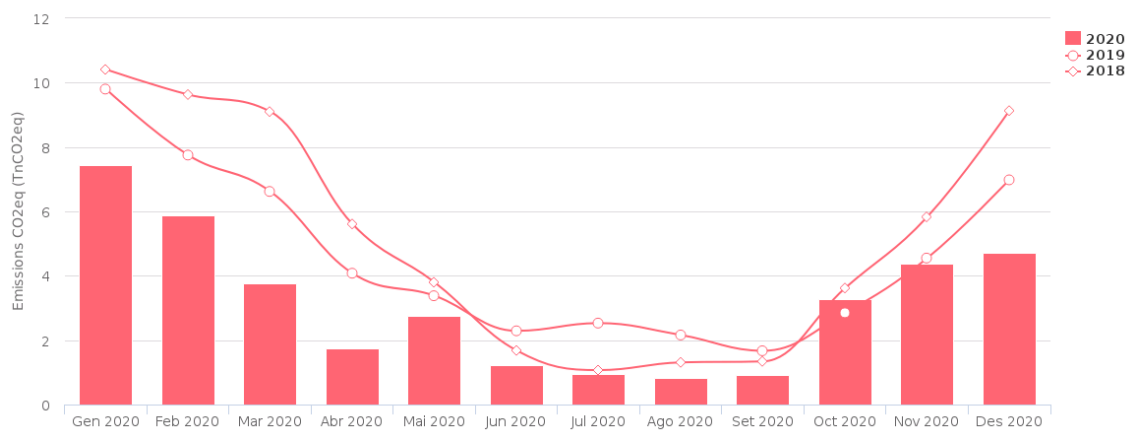
Evolució mensual del consum de Electricitat agregat

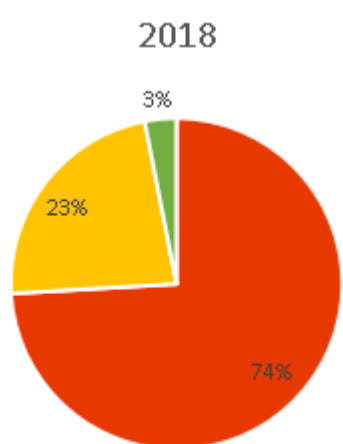
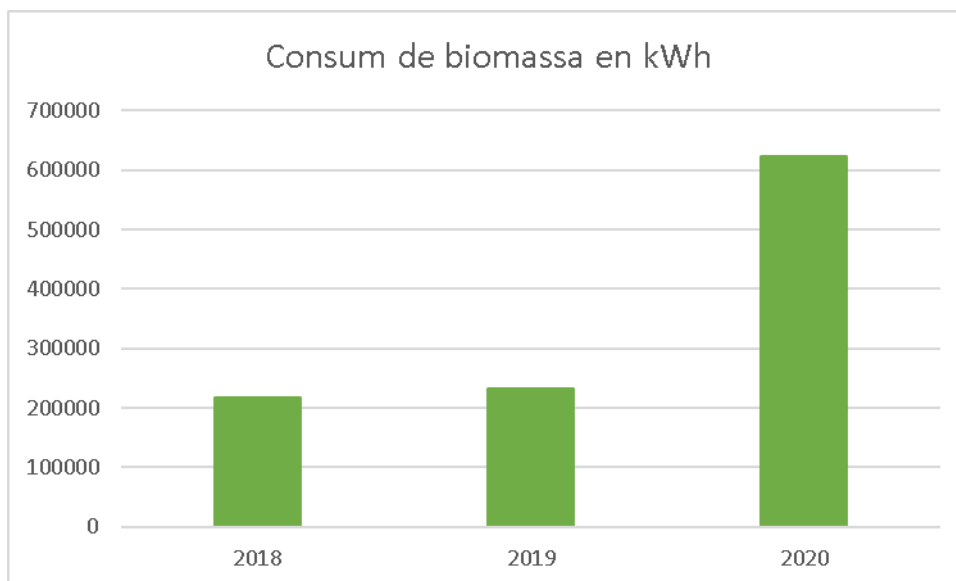


Evolució mensual del consum de Gas agregat

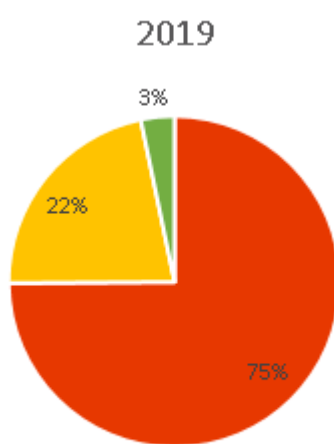


Evolució mensual de les emissions de CO₂ de energia agregades

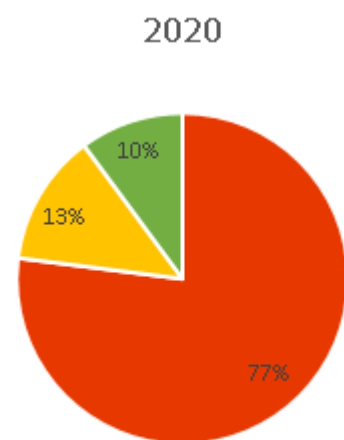




■ Electricitat ■ Gas ■ Biomassa



■ Electricitat ■ Gas ■ Biomassa



■ Electricitat ■ Gas ■ Biomassa

3 Educació i comunicació ambiental

- Obtenció del distintiu Bandera Blava a les tres platges per a les quals es va presentar candidatura (Tamariu, Llafranc i Canadell).
- Guiatge pedagògic sobre la problemàtica de les espècies invasores en l'àmbit del camí de ronda entre Calella i Llafranc. 1 sortida planificada pel mes de maig es va anul·lar a causa de la pandèmia.
- Visites escolars als horts comunitaris de les Arenes, on es van realitzar tallers d'educació ambiental sobre el treball als horts. En total van participar-hi 30 alumnes de primària. A causa de la covid-19 es van anul·lar un total de 8 visites programades durant la primavera i tardor.



- Xerrades sobre la biodiversitat de Palafrugell en els centres educatius del municipi. Es van realitzar dues xerrades per un total de 90 alumnes. A més, es van programar 4 xerrades durant el mes de març que es van suspendre per la pandèmia.
- Participació al Consell del Infants amb una xerrada sobre el Canvi Climàtic per un total de 24 alumnes.

- Activitats d'educació ambiental Palafrugell en Viu per a descobrir l'entorn natural del municipi. Al llarg del 2020 es van programar 3 activitats per a grups familiars sobre l'anellament d'ocells, la construcció d'hotels d'insectes i el seguiment de microplàstics a les platges. Totes les activitats es van haver d'anul·lar en motiu de la pandèmia.
- Celebració d'un Cicle de conferències sobre canvi climàtic i exposició fotogràfica sobre el temporal de neu que va afectar Catalunya l'any 2010:



- Exposició fotogràfica "La nevada del 8 de març de 2010. Un episodi excepcional" del 9 de febrer al 15 de març, al Museu del Suro.
- Conferència "La nevada del 8 de març de 2010. A càrrec d'Albert Aparicio Garcia. Investigador del Servei Meteorològic de Catalunya. 42 assistents.
- Conferència "Què és el Canvi Climàtic?". A càrrec del Dr. Josep Calbó Angrill, professor del Departament de Física de la Universitat de Girona i membre del grup d'experts en Canvi Climàtic de Catalunya. 46 assistents.
- Conferència "El paper dels mars i oceans en el clima". A càrrec de la Dra. Eva Calvo Costa, investigadora de l'Institut de Ciències del Mar, CSIC. 57 assistents.
- Conferència "Riscos naturals i vulnerabilitat associats al fenomen del canvi climàtic. A càrrec del Dr. Carles Roqué i Pau, professor de la Universitat de Girona. 62 assistents.
- Conferència "Previsions dels efectes del Canvi Climàtic a la Costa Brava". A càrrec de la Dra. Anna Maria Ribas Palom, professora de la Universitat de Girona. Activitat suspesa a causa de la pandèmia.

- Taula Rodona: Experiències d'adaptació, mitigació i lluita al canvi climàtic. Conferència de Clausura a càrrec de Gemma Puig Feliu. Meteoròloga del Servei Meteorològic de Catalunya. Activitat suspesa a causa de la pandèmia.

3.1 Visites a la pàgina web de l'àrea de medi ambient

Secció	Nº visites
Pàgina principal	1.473
Litoral i platges	557
Aigua i salut pública	255
Animals de companyia	201
Estalvi energètic	132
Palafrugell en Viu	90
Medi Natural i prevenció d'incendis	80
Plagues	77
Vespa asiàtica	72
Memòria anual 2018	65
Memòria anual 2019	61
Memòria anual 2017	11
Total visites	3.074

4 Prevenció d'incendis forestals

- Elaboració d'una base de dades georeferenciada de Prevenció d'incendis Forestals en Urbanitzacions sense continuïtat amb la trama urbana i nuclis urbans. Aquesta base de dades facilita la gestió de la informació relacionada amb la planificació i execució dels treballs de prevenció, i s'ha elaborat mitjançant la contractació en pràctiques de persones joves beneficiàries del programa de Garantia Juvenil a Catalunya.
- Sol·licitud de subvenció a la Generalitat de Catalunya per la realització de treballs de prevenció d'incendis forestals a Tamariu (denegada). L'import de l'actuació a desenvolupar és de 21.178,27 € i l'ajut sol·licitat és de 6.456,00 €.

- Realització dels treballs forestals de protecció contra incendis forestals en diferents parcel·les interiors de la urbanització d'Aigua Xelida de Tamariu.



5 Protecció dels animals domèstics i de companyia

- Inici del procés de redacció d'una ordenança de tinença d'animals. Realització de la fase de participació ciutadana.
- L'Ajuntament té signat un conveni amb el Consell Comarcal del Baix Empordà per a la recollida de gossos i gats abandonats a la via pública. El 2020 s'han recollit un total de 97 gossos i 14 gats.
- S'ha actuat en 22 colònies per incidències relacionades amb la presència de gats ferals (9 a Palafrugell, 6 a Calella, 4 a Llafranc, 2 a Tamariu i 1 a Llofriu). Aquestes actuacions tenen com a objectius les captures, esterilitzacions, control veterinari, eutanàsia si cal, i informació/sensibilització a veïns afectats i persones que alimenten gats a la via pública.
- Elaboració d'una base de dades georeferenciada de punts de control de colònies de gats ferals. Aquesta base de dades facilita la gestió de la informació relacionada amb la planificació i execució dels treballs de control de les colònies i s'ha elaborat mitjançant la contractació en pràctiques de persones joves beneficiàries del programa de Garantia Juvenil a Catalunya.

6 Salut pública

6.1. Risc higiènic-sanitari d'espais d'ús públic

- Obtenció d'ajut de Dipsalut (organisme salut pública de la Diputació de Girona) del programa d'avaluació de la salubritat de les piscines d'ús públic. Concedida, en espècie.
- Avaluació higiènica i sanitària de les piscines d'ús públic de 5 instal·lacions privades ubicades al municipi, amb l'objectiu de garantir la seguretat dels usuaris i del personal que treballa en aquestes instal·lacions.
- Obtenció d'ajut de Dipsalut (organisme salut pública de la Diputació de Girona) per l'avaluació higiènica i sanitària de les platges.
- Coordinació/comunicació pels treballs d'inspecció que es realitzen en el marc dels ajuts per l'avaluació higiènica i sanitària de les platges (neteja, desinfecció i control analític de legionel·la a les dutxes i rentapeus, i control de la salubritat de la sorra a les plataformes de dutxes i rentapeus).

6.2. Plagues urbanes i animals de carrer

- Desratització i desinsectació periòdica en equipaments municipals.
- Desratització preventiva regular a rieres, i clavegueram de la zona centre vila i també de les zones centre de Calella, Llafranc i Tamariu.
- Control de la població de coloms mitjançant captures regulars (337 coloms i 189 tórtoraes capturades).
- Accions puntuals per problemes, rates (15), paneroles (6), formigues (1), gavians (5), mosquits (3) i grills (1).
- Obtenció d'un ajut de Dipsalut (organisme salut pública de la Diputació de Girona) de 21.921,37 € per al control de plagues urbanes.

7 Atenció ciutadana

Temàtica	Instàncies rebudes		
	2018	2019	2020
Neteges forestals	2	2	1
Plagues	2	12	10
Arbrat	4	2	1
Sanitat ambiental	8	9	3
Animals domèstics	11	15	6
Animals salvatges	3	3	0
Crema de restes vegetals	0	2	2
Altres	6	2	0
TOTAL	36	47	23

8. Indicadors

	2018	2019	2020
€ per habitant destinats a projectes de Medi Ambient	10.41	23.74	21.88
Nombre de nius de vespa asiàtica localitzats	2	8	21
Nombre de colònies de gats ferals en que s'ha actuat	24	18	22
Nombre de gossos recollits a la via pública	209	207	97
Nombre de gats recollits a la via pública	11	11	14
Activitats d'educació ambiental programades a centres educatius	5	14	21
Assistents a les activitats d'educació ambiental a centres educatius	205	485	339
Activitats d'educació ambiental Palafrugell en Viu	3	3	3

Assistents a les activitats d'educació ambiental Palafrugell en Viu	50	59	0
Activitats de neteja del litoral	2	2	2
Assistents a les activitats de neteja del litoral	32	172	242
Despesa en electricitat €/habitant	28,51	32,34	29,94
Consum electricitat kWh/habitant	183,01	185,29	171,48
Despesa en gas €/habitant	0,97	0,80	0,55
Consum gas kWh/habitant	14,40	12,08	8,55

9 Projectes de futur

- Aprovar el Pla del Verd i la Biodiversitat de Palafrugell, redactar un document de síntesi per facilitar-ne la divulgació. Iniciar el desplegament de les actuacions proposades en el pla.
- Executar el projecte d'eliminació de flora exòtica invasora (*Ailanthus altissima*) a l'entorn del Far de Sant Sebastià i a la Riera d'en Mascort.
- Redactar un projecte i sol·licitar subvenció per al control de flora exòtica invasora (*Ailanthus altissima*) al carrer Colón.
- Desenvolupar el projecte de col·laboració amb l'Agrupació Excursionista de Palafrugell per la recuperació de fonts naturals amb l'objectiu de recuperar fonts naturals, com a elements del patrimoni arqueològic, històric i natural.
- Elaborar una cartografia de detall de les praderies de Posidònia oceànica al litoral de Palafrugell.
- Finalitzar i aprovar el Pla d'Emergència en situació de sequera.

- Aprovar un conveni entre l'Ajuntament i el Servei Meteorològic de Catalunya per a la implantació d'una estació meteorològica automàtica a Palafrugell.
- Executar les obres de la fase II de la xarxa de calor a la zona esportiva
- Aprovar el Pla Director de l'Enllumenat
- Aprovar el projecte per a la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques per a autoconsum al Museu del Suro i sol·licitar subvenció.
- Actualitzar el Plànol de delimitació de les Franges Perimetrals de Protecció contra Incendis en les urbanitzacions i edificacions aïllades i del Reglament Municipal de Prevenció d'incendis.
- Executar treballs de prevenció d'incendis forestals en parcel·les de Tamariu i Llafranc, i en la franja perimetral de Tamariu.
- Instal·lar una càmera de vigilància per a la prevenció d'incendis forestals a la Muntanya de Sant Sebastià.
- Redacció de la ordenança de tinença d'animals.